

महाराष्ट्र विधानपरिषद

पहिले अधिवेशन, २०१६

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

सोमवार, दिनांक ११ एप्रिल, २०१६ / चैत्र २२, १९३८ (शके)

(१) महसूल, पुनर्वसन व मदत कार्य, भूकंप पुनर्वसन, अल्पसंख्यांक विकास आणि औकाफ, कृषी आणि फलोत्पादन, पशुसंवर्धन, दुग्धविकास व मत्स्यव्यवसाय, राज्य उत्पादन शुल्क मंत्री (२) परिवहन मंत्री (३) ऊर्जा, नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मंत्री	}	यांचे प्रभारी विभाग

प्रश्नांची एकूण संख्या - २६

कृषी सेवा केंद्रासाठी कृषी पदवीची जाचक अट रद्द करण्याबाबत

(१) * १४८९४ श्री.सतिश चव्हाण, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.विक्रम काळे, श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात रासायनिक खते, बी-बियाणे व किटकनाशके इ. विक्री करणाऱ्यांची १३५००० परवाने धारक दुकाने आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर कृषी दुकानावर २० लाख लोकांचे कुटुंब अवलंबून आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, कृषी आयुक्तालय, पुणे यांच्या दिनांक ८ डिसेंबर, २०१५ रोजीच्या पत्रानुसार कृषी दुकानदारांनी कृषी विषयक शैक्षणिक अर्हता धारण केल्याशिवाय परवान्याचे नुतनीकरण करू नये असा आदेश काढल्याने परवानाधारकांपुढे अडचणी निर्माण झाल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीनुसार सदर आदेश शिथिल करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथराव खडसे : (१) राज्यात रासायनिक खते, बी-बियाणे व किटकनाशके इत्यादी विक्री करण्यासाठी फेब्रुवारी, २०१६ अखेर १,२९,०१९ इतके परवाने धारक आहेत.

(२) कृषि निविष्ठा विक्री दुकानांवर काही लाख लोकांचा उदरनिर्वाह अवलंबून आहे, हे खरे आहे,

(३) केंद्र शासनाने किटकनाशके संदर्भातील उत्पादन, विक्री, साठवणुक व वितरणासंदर्भातील परवान्यांकरीता सुधारीत शैक्षणिक अर्हता विहित केलेली आहे. सदर अर्हतेमुळे अडचणी निर्माण झाल्याची परवाना धारकांची निवेदने प्राप्त झाली आहे.

(४) सदरची बाब केंद्र शासनाच्या अखत्यारितील असल्याने राज्य शासनाने, अस्तित्वात असलेल्या किटकनाशके परवाना धारकांसाठी सदरची अट शिथिल करण्याची विनंती केंद्र शासनाला केलेली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**गुजरातमधील अमूल व अन्य दूध संघाना महाराष्ट्रामध्ये
दूध खरेदीची परवानगी देण्याबाबत**

(२) * १५९६५ श्री.रामराव वडकुते, श्री.प्रकाश गजभिये, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, श्री.खवाजा बेग, श्री.नरेंद्र पाटील : सन्माननीय दुग्धविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गुजरातमधील अमूल व अन्य दूध संघाना महाराष्ट्रामध्ये दूध खरेदीची परवानगी देण्याचा निर्णय शासनाने घेतला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, गुजरातमधील अमूल व दूध संघांनी महाराष्ट्रात दूध खरेदी केल्यास महाराष्ट्रातील दूध संघावर त्याचा विपरित परिणाम होऊ नये म्हणून शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथराव खडसे : (१) मा.उच्च न्यायालयाने याचिका क्र.२०७२/२०१५ व २८०३/२०१५ या याचिकांमध्ये गुजरातमधील अन्य दूध संघांना महाराष्ट्रात उत्पादीत होणाऱ्या अतिरिक्त दुधाचा व अशा दूध उत्पादकांचा विचार करून दूध संकलन / व्यवसाय सुरु ठेवण्यास मुभा दिली असून सहकार कायदा कलम १५९ अन्वये सहकार आयुक्त व निबंधक सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना संबंधितांना रितसर परवानगी देण्याबाबत आदेशित केले होते. त्याप्रमाणे गुजरातमधील अर्जदार १) गुजरात को.ऑप.मिल्क मार्केटिंग फेडरेशन, २) पंचमहल जिल्हा सहकारी दूध उत्पादक संघ, ३) सुरत जिल्हा सहकारी दूध उत्पादक संघ, ४) बलसाड जिल्हा दूध संघ, ५) कैरा जिल्हा सहकारी दूध उत्पादक संघ व ६) भरुच जिल्हा सहकारी दूध उत्पादक संघ/संस्थांना सहकार आयुक्त व निबंधकांनी दि.१.१.२०१६ रोजी शाखा उघडणेस परवानगी दिल्याचे आदेश निर्गमित केले आहेत, हे खरे आहे.

(२) गुजरातमधील अमूल व अन्य दूध संघांनी महाराष्ट्रातील दूध संघ/संस्थांचे दूध उत्पादक सभासदांकडून दूध स्वीकारणार नसल्याचे कबूल केले असल्याचे सहकार आयुक्त व निबंधक यांच्या दि.१.१.२०१६ रोजीच्या आदेशात नमूद केले आहे. त्यामुळे महाराष्ट्रातील दूध संघांवर त्याचा विपरीत परिणाम होणार नसून उलट महाराष्ट्रातील अतिरिक्त दूध जे येथील संघ/संस्था खरेदी करीत नाहीत, त्याची विक्री दूध उत्पादकांना गुजरातमधील संघ/संस्थांना करता येणार आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**रत्नागिरी जिल्ह्यातील आंबा, काजू नुकसानग्रस्त
 शेतकऱ्यांना नुकसान भरपाई देण्याबाबत**

(३) * १४७३६ श्री.संजय दत्त, अॅड.राहुल नार्वेकर, श्री.हेमंत टकले, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.रामराव वडकुते, श्री.खवाजा बेग, श्री.प्रकाश गजभिये, श्री.राजेंद्र जैन, श्री.सुनिल तटकरे, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप : तारांकित प्रश्न क्रमांक १२६०२ ला दिनांक १८ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गुहागर (जि.रत्नागिरी) तालुक्यातील कृषी विभागाने केलेल्या आंबा, काजू, नुकसान भरपाईच्या चुकीच्या सर्वेक्षणाचा फटका अनेक शेतकऱ्यांना बसला असून या सर्वेक्षणात अनेक पात्र शेतकऱ्यांना वगळण्यात आले असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, गुहागर तालुक्यात शेतकऱ्यांकडे सर्वेक्षणाला न जाता कार्यालयात बसून चुकीचे सर्वे तयार करण्यात आले, तसेच दापोली (जि.रत्नागिरी) तालुक्यातील सन २०१२-२०१३ मधील आंबा नुकसानीची रक्कम शेतकऱ्यांना मिळाली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, रत्नागिरी जिल्ह्यातील खारेपाटण-नडगिवे दरम्यान माळरानाला आग लागून सुमारे १० किलोमीटर दरम्यान गोठ्यासह आंबा, काजू कलमे व अन्य वृक्ष जळून खाक झाल्याची घटना दिनांक १ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास घडली, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, शेतकऱ्यांकडे सर्वेक्षणाला न जाता कार्यालयात बसून चुकीचे सर्वे तयार करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत तसेच, नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांना नुकसान भरपाई देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील (रत्नागिरी नव्हे) खारेपाटण-नरवडे येथील माळरानाला आग लागून १७ शेतकऱ्यांचे गोठ्यासह आंबा, काजू कलमे व अन्य वृक्षांचे नुकसान झाले आहे. सदरची घटना नैसर्गिक आपत्ती अंतर्गत मोडत नसल्याने शासनाच्या प्रचलित नियमानुसार मदत अनुज्ञेय नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नगरपरिषद मुल (जि.चंद्रपूर) येथील हरणघाट पाणी पुरवठा योजनेला
वेगळा एक्सप्रेस फिडर मंजूर करण्याबाबत**

(४) * १५२९२ श्रीमती शोभाताई फडणवीस, श्री.मितेश भांगडिया :
सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नगरपरिषद मुल (जि.चंद्रपूर) येथील हरणघाट पाणी पुरवठा योजनेतर्गत पाणी पुरवठा करणाऱ्या पंप हाऊसला सावली या ग्रामीण क्षेत्रातील वीज पुरवठा असल्याने हरणघाट पाणी पुरवठा योजनेची विद्युत पुरवठा वारंवार खंडीत होत असल्याने शहराला पाणी पुरवठा योग्यरित्या होत नसल्यामुळे नागरीकांना अपूरा पिण्याचा पाण्याचा पुरवठा होत आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, हरणघाट पाणी पुरवठा योजनेला वेगळा एक्सप्रेस फिडर मंजूर करण्याबाबत महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, चंद्रपूर यांना नगरपरिषदेकडून दिनांक ७ नोव्हेंबर, २०१४ रोजी अंदाजपत्रक सादर करण्यात आले, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर अंदाजपत्रकाला मंजूरी देण्यात आली आहे काय, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे : (१) हे खरे नाही.

हरणघाट पाणी पुरवठा योजनेला ११ के.व्ही. गडीसुर्ला फिडर द्वारे विद्युत पुरवठा केला जातो. मागील सहा महिन्यांपासून या ११ के.व्ही. वाहिनीवर साधारणतः सरासरी ५ वेळा आणि ७ तास प्रती महिना विद्युत पुरवठा खंडीत झाला आहे.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

मुख्याधिकारी, नगर परिषद, मूल यांचे मागणीनुसार वेगळ्या हरणघाट पाणी पुरवठ्याकरिता एक्सप्रेस फिडरसाठी महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण यांचे संमतीपत्र दि. २६.०५.२०१५ ला महावितरणच्या विभागीय कार्यालयास प्राप्त झाले.

(३) अंदाजपत्रक दि. ३०.०७.२०१५ अन्वये १.३% Dedicated Distribution Facility या योजनेअंतर्गत मंजूर करण्यात आले असून सदर अंदाजपत्रकाची प्रत नगर परिषद, मूल यांना १.३% रक्कमेचा भरणा करण्यासाठी पाठविण्यात आलेली आहे. अद्यापपर्यंत त्यांनी सदर रक्कमेचा भरणा केलेला नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राष्ट्रीय/राज्य महामार्ग लगतचे मद्य विक्री परवाने रद्द करण्याबाबत

(५) * १५०५२ श्री.अब्दुल्लाखान दुर्राणी, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सतिश चव्हाण :

सन्माननीय राज्य उत्पादन शुल्क मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राष्ट्रीय/राज्य महामार्गालगतचे मद्य विक्री परवाने रद्द करण्याबाबतची मागणी परभणी येथील पत्रकारांनी आयुक्त, राज्य उत्पादन शुल्क, मुंबई यांच्याकडे सन २०१५-१६ मध्ये वा त्यादरम्यान लेखी निवेदनाव्दारे केली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदरील मद्य विक्रेत्यांना जिल्हा दंडाधिकारी, परभणी यांनी सन २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान अनुज्ञप्ती परवाना रद्द करण्याबाबतच्या नोटीसा जारी केल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, नियमभंग होत असतांनाही मद्य परवाने रद्द न करता संबंधित दोषींना पाठीशी घालण्याची कारणे काय आहेत,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशी करून मद्य विक्री परवाने रद्द करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथराव खडसे : (१) होय.

(२) होय.

(३) व (४) जिल्हाधिकारी परभणी यांना सन २०१५ मध्ये परभणी शहरातील राष्ट्रीय महामार्ग क्र.२२२ येथील मद्य विक्रीच्या अनुज्ञप्त्या हटविण्याबाबत अनुज्ञप्ती धारकांना कारणे दाखवा नोटीस बजावण्यात आल्या आहेत. त्यावर काही खुलासे प्राप्त झाले आहेत. त्यानुसार आवश्यक ती पुढील कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात विशेषतः यवतमाळ जिल्ह्यात दारूबंदी करण्याबाबत

(६) * १५७८१ श्री.खवाजा बेग, श्री.हेमंत टकले, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.किरण पावसकर, अॅड.राहुल नार्वेकर, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय राज्य उत्पादन शुल्क मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चंद्रपूर जिल्ह्यात दिनांक ३१ मार्च, २०१५ रोजीपासून संपूर्ण दारूबंदी लागू करण्यात आल्यानंतर दारूविक्रेत्यांनी या निर्णयाविरूद्ध मा.उच्च न्यायालयात आव्हान दिले असता, शासनाने दारूबंदीचा निर्णय कायम केल्याचा निकाल माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान दिल्यामुळे चंद्रपूर जिल्ह्यात संपूर्ण दारूबंदी लागू आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यात सर्वच जिल्ह्यात विशेषतः यवतमाळ जिल्ह्यात संपूर्ण दारूबंदी करावी अशी मागणी राज्यातील विविध सामाजिक संस्था व महिला वर्गाने आंदोलन करून केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यवतमाळ जिल्ह्यात दारूबंदीसाठी आंदोलन सुरू असतांना जिल्ह्यात सन २०१५-२०१६ साठी शासनाने ५५ कोटी रूपयाचे उद्दिष्ट ठरविले आहे तसेच, यवतमाळ जिल्ह्यात दिनांक ११ डिसेंबरला, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास पहाटे ५ वाजेपर्यंत दारुविक्री करण्याची मुभा जिल्हा प्रशासनाने दिली होती, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार दारूबंदीबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (१) व (२) होय.

(३) शासनाने यवतमाळ जिल्ह्यासाठी ४५ कोटींचे महसूलाचे सुधारित उद्दिष्ट दिले आहे. नाताळ व नववर्षानिमित्त राज्यातील विविध मद्य अनुज्ञप्त्या बंद करावयाच्या वेळेत सूट देण्याबाबत शासन पत्र, दिनांक १९.१२.२०१५ अन्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार, यवतमाळ जिल्ह्यात दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१५ रोजी फक्त एक दिवसाकरीता पहाटे ५ वाजेपर्यंत मद्य विक्री करण्यास परवानगी देण्यात आली होती.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**किनवट व धर्माबाद (जि.नांदेड) तालुक्यातील एसटी
 महामंडळाच्या बस स्थानकाची झालेली दुरवस्था**

(७) * १५०५९ श्री.अमरनाथ राजूरकर : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) किनवट व धर्माबाद (जि.नांदेड) तालुक्यातील एसटी महामंडळाच्या बस स्थानकाची दुरवस्था झाल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, किनवट बस आगारात ५० गाड्या उपलब्ध असून त्यापैकी १४ गाड्या लांबपल्याच्या प्रवासासाठी तर ०८ बस गाड्या ह्या चांगल्या असून बाकी बस गाड्याची भंगार अवस्था झाल्याने प्रवाशांची गैरसोय होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, किनवट व धर्माबाद (जि.नांदेड) तालुक्यातील एसटी महामंडळाच्या बस स्थानकात नागरी सुविधा, शौचालय आदि सुविधा उपलब्ध नसल्याने दुर्गंधी पसरली असून प्रवाशांच्या सोईसाठी पिण्याचे पाणी व बस स्थानकात रात्रीच्या वेळी लाईटची सोय नसल्याने पंखेसुध्दा बंद आहेत. त्यामुळे महिला व विद्यार्थी प्रवाशांचे मोठ्या प्रमाणात हाल होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तदनुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते : (१) हे खरे नाही.

(२) किनवट आगारातर्फे ४४ नियते चालविली जात असून त्याकरीता किनवट आगारात ५० वाहने उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहेत. आगारामार्फत लांब पल्ल्यांची २२ नियते चालविण्यात येत असून त्याकरीता २३ वाहने उपलब्ध असून सदर वाहने ही ४ वर्षांच्या आतील आहेत.

(३) व (४) किनवट व धर्माबाद येथे प्रवाशांसाठी नागरी सुविधा उपलब्ध असून सदर बसस्थानकात प्रसाधनगृह, विद्युत व पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था उपलब्ध आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नाशिक जिल्ह्यातील पॉवरग्रीड कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया
वाहिनी पर्यायी ठिकाणी उभारण्याबाबत**

(८) * १६४६२ श्री.जयवंतराव जाधव : तारांकित प्रश्न क्रमांक ४८६८ ला दिनांक ३१ मार्च, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नाशिक जिल्ह्यातून जाणाऱ्या पॉवरग्रीड कॉर्पोरेशन ऑफ इंडियाच्या ४०० केव्हीच्या वाहिनीमुळे बागायती पिकांचे नुकसान होऊ नये यासाठी आवश्यक उपाययोजना केल्याची खात्री करून मगच वाहिनी उभारणेस परवानगी देण्यात यावी, असे निर्देश दिनांक २२ एप्रिल, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास शासनाने जिल्हा प्रशासनास दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, सदर वाहिनीबाबत पर्यायी मार्गाचा विचार करण्यासाठी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १५ ऑक्टोबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास शासनाकडे मागणी केलेली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार सदर वाहिनीमुळे शेतकऱ्यांचे नुकसान होऊ नये यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) पॉवरग्रीड कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया लि. या कंपनी मार्फत सदर पारेषण वाहिनीचे काम इलेक्ट्रीसिटी कायदा, २००३ व टेलिग्राफ कायदा, १८८५ नुसार बाधित शेतकऱ्यांचे कमीत कमी नुकसान होईल अशा प्रकारे करण्यात येत आहे. या वाहिनीचे निफाड व दिडोरी व्यतिरिक्त उभारणीचे काम पूर्ण झाले असल्याने वाहिनीचा मार्ग बदलणे आता शक्य नाही परंतु नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांना जिल्हाधिकारी / तहसिलदार कार्यालयाकडून निश्चित केलेल्या मूल्यांकनानुसार नुकसान भरपाई देण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अलिबाग (जि.रायगड) तालुक्यातील मच्छीमारांसाठी
यांत्रिकी बोटी बांधण्याच्या प्रस्तावाबाबत**

(९) * १६५५४ श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय मत्स्य व्यवसाय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अलिबाग (जि.रायगड) तालुक्यातील विविध मच्छीमार सहकारी संस्थांच्या सभासदांनी यांत्रिकी बोटी बांधण्याचे प्रस्ताव मागील २-३ वर्षांपूर्वी मत्स्य व्यवसाय विभागाकडे मान्यतेसाठी सादर करण्यात आले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मत्स्य व्यवसाय विभागाकडून माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान मागणी केलेल्या प्रस्तावांना मान्यता देण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, केंद्र व राज्य शासनाने यांत्रिकी बोटी बांधण्याच्या प्रस्तावांना मान्यता देण्यात आली असून सदर प्रस्तावांना अद्यापही शासनाकडून बोटी बांधण्याचा प्रकल्प सभासदांना हप्ते वितरीत करण्यात आले नाहीत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, मच्छीमार संस्थांच्या सभासदांनी मागणी केलेल्या प्रकल्पास मान्यता देण्याबाबत तसेच, मंजूर सभासद प्रकल्पांना आवश्यक तरतूद उपलब्ध करून यांत्रिकी बोटी बांधण्याच्या प्रकल्पासाठी आवश्यक निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (१) होय.

(२) व (३) अंशतः खरे आहे.

(४) रायगड जिल्ह्याकरीता सन २०१३-१४ ते सन २०१५-१६ या वर्षात एकूण १६७ गटांना रु.१९४२.८१ लाख इतका निधी वितरीत करण्यात आला आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अमरावती प्रादेशिक परिवहन कार्यालयाबाहेर अवैधरित्या
 मोबाईल पीयूसी केंद्र सुरु असल्याबाबत**

(१०) * १६७५३ श्री.माणिकराव ठाकरे, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय
परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अमरावती प्रादेशिक परिवहन कार्यालयाबाहेर चार ते पाच मोबाईल पीयूसी केंद्राकडून नागरिकांची लुट केली जात असल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अमरावती शहरात बऱ्याच दिवसापासून अवैधरित्या पीयूसी सेंटर सुरु असून त्याकडे परिवहन विभागाच्या अधिकाऱ्यांकडून जाणून बुजून दुर्लक्ष केले जात असल्याने नागरिकांची आर्थिक पिळवणूक होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते : (१) नाही.

(२) व (३) हे खरे नाही.

कार्यालयाबाहेर उभे असलेल्या विनोद व अश्विन मोबाईल पीयूसी सेंटर ची तपासणी केली असता तपासणी मध्ये सदर दोन्ही पीयूसी सेंटरना मान्यता असून याव्यतिरिक्त कोणतेही अवैध मोबाईल पीयूसी सेंटर कार्यरत असल्याचे आढळून आले नाही.

तसेच प्रादेशिक कार्यालय, अमरावती यांना पीयूसी सेंटर विरुद्ध कोणत्याही नागरिकांची आर्थिक पिळवणूक होत असल्याची तक्रार प्राप्त झालेली नाही.

अमरावती जिल्ह्यात एकूण १५ वायू प्रदुषण नियंत्रण तपासणी केंद्राला मान्यता देण्यात आलेली आहे. त्यापैकी २ मोबाईल पीयूसी सेंटर असून इतर १३ स्थायी पीयूसी सेंटर आहे. सदर केंद्राच्या कामकाजाचा वेळोवेळी आढावा घेवून नियमानुसार सदर केंद्रे कार्यरत असल्याची खातरजमा केली जाते. अशा तपासणीमध्ये भारत पीयूसी केंद्र, इर्विन चौक यांचे कामकाजात अनियमितता आढळल्यावरून दि.२.२.२०१५ रोजी सदर केंद्राची मान्यता रद्द करण्यात आली आहे. (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राष्ट्रीय कृषी विकास योजनेतर्गत बीड जिल्ह्यातील दुष्काळग्रस्त भागातील बहुवार्षिक फळपिके वाचविण्यासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत

(११) * १७५४० श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.धनंजय मुंडे :

सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सन २०१४-१५ करीता राष्ट्रीय कृषी विकास योजनेतर्गत बीड जिल्ह्यासाठी १४४२ हेक्टर क्षेत्रासाठी सुमारे रूपये २ कोटी लक्षांक मंजूर असतानाही रूपये ३.९८ कोटीचा निधी वितरीत करण्यात आला, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बीड जिल्ह्यातील दुष्काळी परिस्थिती लक्षात घेता बहुवार्षिक फळपिके वाचविण्यासाठी करावयाच्या उपाययोजनांतर्गत अनेक लाभार्थ्यांना योजनेतून आवश्यक निधी मिळण्याकरीता लोकप्रतिनिधी व शेतकऱ्यांनी मागणी करूनही निधी मिळाला नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, दुष्काळग्रस्त भागातील फळपिके वाचविण्यासाठी फळबागधारक शेतकऱ्यांना आर्थिक मदत करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) असल्यास, यासाठी सन २०१४-१५ पासून शासनाने बीड जिल्ह्यात किती निधी वितरीत केला,

(५) असल्यास, संचालक फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ यांनी दिनांक ४ नोव्हेंबर, २०१५ च्या पत्रानुसार निधी वितरीत करण्यास असमर्थता दर्शविल्यानंतर उर्वरित निधी उपलब्ध करून देण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथराव खडसे : (१) हे खरे आहे.

(२) होय,

मा.लोकप्रतिनिधी यांनी जिल्हाधिकारी बीड यांच्याकडे १७५७ लाभार्थ्यांच्या, १२०९.७० हेक्टर क्षेत्राकरीता रु. २४,०१,७८० एवढ्या अनुदानाची मागणी दिनांक १९.०८.२०१५ च्या पत्रान्वये केलेली आहे. तथापि सन २०१४-१५ मधील राष्ट्रीय कृषी विकास योजनेअंतर्गत प्राप्त निधीचे वाटप पूर्ण झाल्यामुळे अतिरिक्त निधीचे वाटप करता आलेले नाही.

(३), (४) व (५) दुष्काळग्रस्त भागातील फळबागा वाचविण्यासाठी राष्ट्रीय कृषी विकास योजनेतून सन २०१४-१५ मध्ये संपूर्ण राज्यासाठी रु. ५०.०० कोटीचे विशेष पॅकेज मंजूर करण्यात आले होते. यातून बीड जिल्ह्यासाठी रु. ३९८.७६ लाख अनुदान वाटप करण्यात आले आहे.

सन २०१५-१६ करीता दुष्काळग्रस्त भागातील फळबागा वाचविण्यासाठी केंद्र:राज्य हिस्सा ५०:५० प्रमाणे एकूण ११६.७६ कोटी रकमेचा प्रस्ताव केंद्र शासनास सादर करण्यात आला आहे. त्यामध्ये बीड जिल्ह्यासाठी ८३७५ हेक्टर करीता रु. ५०३.०० लाख रकमेचा प्रस्ताव समाविष्ट आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**परळी-वैजनाथ (जि.बीड) तालुक्यातील महावितरणच्या उपकार्यकारी
अभियंता कार्यालयात गैरव्यवहार झाल्याबाबत**

(१२) * १७५६० श्री.धनंजय मुंडे, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सतिश चव्हाण :
सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) परळी-वैजनाथ (जि.बीड) तालुक्यातील महावितरणच्या उपकार्यकारी अभियंता या कार्यालयांतर्गत ग्राहकांकडून वीज देयकाची रक्कम घेऊन ती महावितरण कार्यालयाकडे जमा न करता गैरव्यवहार केल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०१५ मध्ये वा त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणाची चौकशी करण्यासाठी मुख्य कार्यालयाच्यावतीने एका समितीची नियुक्ती करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर समितीच्या चौकशीनुसार दोषींवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे : (१) माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये सदरची बाब निदर्शनास आली आहे.

(२) महावितरण कंपनीच्या लातूर परिमंडळस्तरावर चौकशी समितीची नियुक्ती करण्यात आली आहे.

(३) महावितरण कंपनीने संबंधित दोषी कर्मचाऱ्यांना निलंबित केले आहे तसेच त्यांच्याविरुद्ध पोलीस स्टेशनमध्ये गुन्हा दाखल केला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नागपूर जिल्ह्यातील जिल्हा परिषद प्राथमिक
 शाळांचा विद्युत पुरवठा खंडित केल्याबाबत**

(१३) * १८३०३ श्री.प्रकाश गजभिये : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर जिल्ह्यातील ३४१ जिल्हा परिषद शाळांचे विद्युत देयक थकीत राहिल्याने वीज पुरवठा माहे डिसेंबर, २०१५ पासून खंडित करण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार जिल्हा परिषद शाळांचा खंडित केलेला वीज पुरवठा सुरु करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे : (१) हे अंशतः खरे आहे. नागपूर जिल्ह्यातील ३० जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळांचा, विद्युत देयके थकीत राहिल्यामुळे, वीज पुरवठा खंडित केलेला आहे.

(२) व (३) विद्युत अधिनियम कायदा, २००३ च्या कलम ५६ (१) मधील तरतुदीनुसार ज्या ग्राहकांनी मुदतीत वीज देयके अदा केली नसतील त्यांना १५ दिवसात थकबाकी भरण्याबाबतची रीतसर नोटीस देण्यात येते. त्यानुसार महावितरण कंपनीकडून सदर शाळांना नोटीस पाठवून पुढील कार्यवाही करण्यात आली आहे. तसेच थकीत बिलांची रक्कम अदा करण्याच्या संदर्भात मुख्य कार्यकारी अधिकारी, नागपूर यांना सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**लातूर जिल्ह्यातील दुष्काळग्रस्त भागाकरीता उपलब्ध
निधीचे वितरण करण्याबाबत**

(१४) * १८३५६ श्री.सुभाष झांबड, श्री.हरिसिंग राठोड : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) लातूर जिल्ह्यात गेली तीन वर्षे सतत दुष्काळ परिस्थिती असल्याने शासनाकडून मिळणारी तूटपुंजी मदत, शेतकऱ्यांचे बँकेत खाते नसणे, शेतकरी रोजगारासाठी बाहेरगावी असणे, मयत शेतकरी इत्यादी कारणांमुळे रूपये ६ कोटीचे वाटप न झाल्याने ते शासनाला परत जाण्याची भिती निर्माण झाल्याची बाब माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने शेतकऱ्यांचे बँकेत खाते उघडण्यास मदत केली असली तर त्यांच्या लाभ शेतकऱ्यांना मिळणे शक्य होते तथापि शासनाने त्याकडे दुर्लक्ष केले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार शेतकऱ्यांचे पैसे परत जाऊ नये म्हणून शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (१) व (२) लातूर जिल्ह्यासाठी खरीप हंगाम २०१४ गतवर्षातील दुष्काळामुळे बाधित झालेल्या शेतकऱ्यांना अर्थसहाय्य देणेसाठी एकूण रूपये २१८.०० कोटी निधी देण्यात आला होता. त्यापैकी रूपये २१३.०० कोटी निधी शेतकऱ्यांना वाटप करण्यात आलेला आहे. शिल्लक राहिलेल्या शेतकऱ्यांकडून त्यांचे बँक खाते क्रमांक घेऊन माहे मार्च, २०१६ अखेरपर्यंत शेतकऱ्यांचे नावे अनुदान जमा करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**हवामानावर आधारित फळपिके विमा योजनेच्या
हप्त्यात केलेली वाढ कमी करण्याबाबत**

(१५) * १८६०६ डॉ.अपूर्व हिरे : सन्माननीय फलोत्पादन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात, दुष्काळी परिस्थिती असतांना हवामानावर आधारित फळपिके विमा योजनेतर्गत आंबिया बहार सन २०१५-१६ करिता दिनांक १९ ऑगस्ट, २०१५ रोजी उघडण्यात आलेल्या निविदामध्ये भाग घेणाऱ्या कंपन्यांशी काही फळपिके व काही जिल्ह्यांकरिता मागील वर्षापेक्षा अधिक दर नमुद केल्याचे निदर्शनास आल्याच्या पार्श्वभूमीवर विमा कंपन्यांशी दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०१५ रोजी व दिनांक १२ ऑक्टोबर, २०१५ रोजी वाटाघाटी करण्यात आल्यात, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अधिक दर असलेल्या कंपन्यांशी वाटाघाटीअंती किती दर/सवलत निश्चित करण्यात आली आहे, त्याचे स्वरूप काय आहे,

(३) असल्यास, सर्वच जिल्ह्यांसाठी व सर्व प्रकारच्या फळपिकांसाठी समान फळपिके विमा योजनेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) वारंवार वाटाघाटी करूनही विमा कंपन्यांनी दर कमी करण्याबाबत असमर्थता दर्शविल्यामुळे केंद्र शासनाचा अंगिकृत व्यवसाय असलेल्या भारतीय कृषि विमा कंपनीशी चर्चा करून केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार हवामानावर आधारित फळ पीक विमा योजनेतर्गत आंबिया बहार सन २०१५-१६ करिता पाऊस, तापमान, सापेक्ष आर्द्रता, वेगाचे वारे या हवामान धोक्यांसाठी किमान ३.३० टक्के ते कमाल २४ टक्क्यांपर्यंत व गारपीट या हवामान धोक्यासाठी किमान २२ टक्के व कमाल ३६ टक्केपर्यंत विमा दर अधिसूचित फळपिकांकरिता शासन निर्णय दि.३ डिसेंबर, २०१५ अन्वये निश्चित करण्यात आले आहेत.

(३) सन २०१६-१७ पासून केंद्र शासनाने घोषित केलेल्या प्रधानमंत्री पीक विमा योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार सदर योजना राबविण्यात येणार आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

चंद्रपूर माजरी परिसरातील शिरना नदी, कोठा नाला, चालबर्डी नाला, पळसगाव व वर्धा नदीच्या पात्रातून होणारे अवैध रेती उत्खनन रोखण्याबाबत

(१६) * १७७५५ श्रीमती शोभाताई फडणवीस : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) चंद्रपूर माजरी परिसरातील शिरना नदी, कोठा नाला, चालबर्डी नाला, पळसगाव व वर्धा नदीच्या पात्रातून अवैध रेती उत्खनन सुरु असल्याचे दिनांक १३ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, नदीतील अवैध रेती उत्खननामुळे पाण्याची पातळी खोल जावून पाणी टंचाई निर्माण होण्याची शक्यता असल्याने संबंधित अवैध रेती उत्खनन रोखण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे कोणती आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (१) व (२) प्रश्नात उल्लेखिलेल्या भागात वाळूच्या अवैध उत्खनन/ वाहतुकीची काही प्रकरणे दृष्टोत्पत्तीस आली आहेत. तथापि, चंद्रपूर जिल्ह्यात गौण खनिजाच्या अवैध उत्खनन व वाहतुकीस आळा घालण्यासाठी जिल्हास्तरावर, उपविभागस्तरावर व तालुकास्तरावर दक्षता पथके गठीत करण्यात आली आहेत. तसेच पोलीस विभागासही गौण खनिजाच्या अवैध वाहतुकीवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी रात्रीच्या वेळी गस्त घालण्याच्या सूचना दिल्या आहेत. सदर दक्षता पथकांमार्फत केलेल्या कारवाईत चंद्रपूर जिल्ह्यातील शिरना नदी, कोंढा नाला, चालबर्डी नाला, पळसगाव व वर्धा नदीपात्रातून मागील २ महिन्यात वाळूच्या अवैध उत्खनन/ वाहतुकीच्या ३७ प्रकरणांत रुपये ३,४४,१००/- एवढी दंडाची रक्कम वसूल केली आहे.

नदीपात्रातील अवैध रेती उत्खननामुळे पाण्याची पातळी खोल जाऊन पाणी टंचाई निर्माण झाल्याविषयी तक्रार प्राप्त झाली नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

शेतीसाठी विना मीटर वीज पुरवठा होत असल्याबाबत

(१७) * १५०२८ श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सतिश चव्हाण : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) वीज ग्राहकास वीज पुरवठा करतेवेळी वीज कायदा कलम ५५ (१) च्या नियमाप्रमाणे कोणत्याही वीज ग्राहकास मीटर शिवाय वीज पुरवठा करू नये असे बंधनकारक असतांना शेतीसाठी विना मीटर वीज पुरवठा देण्यात येत असल्याबाबतचा आक्षेप महाराष्ट्र राज्य विद्युत नियामक आयोग (एमईआरसी) यांनी दिला आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, विना मीटर वीज पुरवठा करण्यात आलेल्या वीज जोडण्यांना सहा महिन्यात वीज मीटर बसवावेत असे आदेश दिल्यावरून राज्यातील शेती पंपांना वीज मीटर बसविण्यात आले आहेत, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, एमईआरसीने दिलेल्या आदेशाचा भंग करणाऱ्या महावितरण कंपनीच्या अधिकाऱ्यांविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे : (१) हे खरे नाही.

महाराष्ट्र वीज नियामक आयोगाने दि. २६.०६.२०१५ रोजी दिलेल्या आदेशान्वये राज्यातील महावितरण कंपनीच्या कार्यक्षेत्रातील सर्व विना वीज मीटर असलेल्या वीज ग्राहकांना मार्च, २०१८ अखेरपर्यंत वीज मीटर बसविण्याबाबतचा कृती आराखडा तयार करण्याचा व वीज मीटर बसविण्याचे आदेश पारित केले आहेत. त्यानुसार महावितरण कंपनीने मंडळनिहाय सर्व विना वीज मीटर ग्राहकांना मीटर बसविण्याबाबतचा आराखडा तयार केला असून रु. १०५२.९२ कोटी अंदाजित खर्चाची योजना दि. ०४.११.२०१५ रोजी आयोगास मंजुरीसाठी सादर केली आहे.

(२) हे खरे नाही.

महाराष्ट्र वीज नियामक आयोगाच्या आदेशानुसार राज्यातील महावितरण कंपनीचे कार्यक्षेत्रातील सर्व विना वीज मीटर असलेल्या वीज ग्राहकांना मार्च, २०१८ अखेरपर्यंत वीज मीटर बसविण्याबाबतचा कृती आराखडा तयार करण्याचे व वीज मीटर बसविण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पुसद (जि.यवतमाळ) तालुक्यातील शेतकऱ्यांना भुईमुगाच्या
बियाणांच्या केवळ ८५० बॅगा पुरविल्याबाबत**

(१८) * १८९८६ श्री.खवाजा बेग, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर :

सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुसद (जि.यवतमाळ) तालुक्यातील भूईमुगाच्या ओलीताच्या जमिनीचे (सिंचन) क्षेत्रफळ विचारात न घेता कृषी विभागाच्या अधिकाऱ्यांनी भूईमुगाच्या बियाणांच्या केवळ ८५० बॅगा शेतकऱ्यांना पुरविल्याने मोठ्या प्रमाणात शेतकरी भूईमूग लागवडीपासून वंचित राहिले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सिंचनाचे क्षेत्रफळ व शेतकऱ्यांची संख्या विचारात न घेता पुरेशा प्रमाणात भुईमुग बियाण्यांची मागणी करूनही सदर बियाणे उपलब्ध न करून देणाऱ्या सर्व संबंधित जबाबदार अधिकाऱ्यांची शासनाने चौकशी करून त्यांचेविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (१) हे खरे नाही.

केंद्र शासनाकडून देशात बियाणे उत्पादनास प्रोत्साहन देण्यासाठी राष्ट्रीय ग्राम बिजोत्पादन ही योजना राबविण्यात येते. या योजनेत सन २०१५-१६ मध्ये महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळास रु.४७५.७०६ लाख निधी प्राप्त झाला. सदर योजना उपलब्ध निधीच्या मर्यादेत राबविणे क्रमप्राप्त असल्याने पुसद तालुक्यातील अनुसूचित जाती, जमाती प्रवर्गातील लाभार्थी शेतकऱ्यांना भुईमुग बियाण्यांच्या ८५० बॅगा अनुदानित दराने वितरीत करण्यात आलेल्या आहेत.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

बहुवार्षिक फळपिके व बागायती पिकांचे नुकसान झालेल्या शेतकऱ्यांना मदत मिळण्यासाठी शासन निर्णयातील पंचनाम्याची अट शिथिल करणेबाबत

(१९) * १६४६५ श्री.जयवंतराव जाधव : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील सन २०१५-२०१६ च्या दुष्काळसदृश्य परिस्थितीच्या अनुषंगाने दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१५ रोजी उपलब्ध करून दिलेल्या निधीच्या शासन निर्णयात पंचनाम्यासोबत शेतकऱ्यांच्या शेतीमधील जी.पी.एस.द्वारे पिकांचे फोटो मागितल्यामुळे नुकसानग्रस्त बागायती शेतकरी दुष्काळसदृश्य मदतीपासून वंचित राहिले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ३३ टक्यांपेक्षा अधिक बहुवार्षिक फळपिके व बागायती पिकांचे नुकसान झालेल्या शेतकऱ्यांना दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१५ च्या शासन निर्णयातील मदत मिळण्यासाठी पंचनाम्याची अट शिथिल करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (१) हे खरे नाही.

(२) शासन निर्णय दिनांक ३१.१२.२०१५ नुसार कापसा व्यतिरिक्त अन्य कोरडवाहू पिक उत्पादित केलेल्या व ३३ टक्केपेक्षा जास्त नुकसान झालेल्या खातेदारांसाठी आहे. तसेच शासन निर्णयाच्या परिच्छेद ७ मध्ये बहुवार्षिक व बागायती पिके यांचे ३३ टक्क्यापेक्षा जास्त नुकसान झाल्याची शहानिशा शेतीनिहाय पंचनामे करून करण्यात येईल. पंचनाम्यासोबत शेतकऱ्यांच्या शेतीमधील त्यांच्या पिकाचे फोटो असणे आवश्यक आहे. जेणेकरून नुकसानीच्या दाव्याची ग्राह्यता पडताळता येईल.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

पेण (जि.रायगड) तालुक्यातील अवैध वाळू उत्खनन रोखण्याबाबत

(२०) * १६५६८ श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पेण (जि.रायगड) तालुक्यातील अनेक नद्यांमध्ये वाळू माफिया नदी, खाडी पात्रातील वाळूचे अनधिकृतपणे सक्शनपंपाद्वारे उत्खनन करत आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, रायगड जिल्ह्यात सातत्याने अवैध वाळू उत्खनन करीत असल्याचे निदर्शनास आले असतानाही शासन वाळू उत्खननासाठी जाहिर लिलाव पध्दतीचा अवलंब करणार आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार वाळू माफियांविरुद्ध कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (१), (२) व (३) पेण तालुक्यातील नदीपात्रात/खाडीपात्रात सक्शन पंपाद्वारे वाळूचे अवैध उत्खनन होत असल्याबाबत प्राप्त तक्रारींच्या अनुषंगाने, दक्षता पथकामार्फत वेळोवेळी केलेल्या तपासणीत सक्शन पंपाद्वारे उत्खनन होत असल्याचे आढळून आलेले नाही. तथापि, तपासणीच्यावेळी आढळून आलेला ४७ ब्रास अनधिकृत रेतीसाठा जप्त करण्यात येऊन, त्याच्या लिलावाची प्रक्रिया सुरु आहे. तसेच ४.५ ब्रास वाळूचा विनापरवानगी साठा केल्याबाबत संबंधितांविरुद्ध दंडात्मक कारवाई करून, रुपये ६२,२९४/- इतका दंड वसूल करण्यात आला आहे.

पेण तालुक्यात सन २०१५-२०१६ मध्ये २९ फेब्रुवारी, २०१६ पर्यंत अवैध उत्खनन व वाहतूकीच्या एकूण ६७ प्रकरणांमध्ये रुपये २३,३७,६६३/- इतकी दंडाची रक्कम वसूल करण्यात आलेली आहे.

रायगड जिल्ह्यातील खाडीपात्रातील नौकानयन मार्ग सुकर करण्यासाठी वाळू/रेती उत्खननासाठी केलेल्या पर्यावरण आघात मुल्यांकन अहवालास पर्यावरण विभागाने तत्वतः मान्यता दिली आहे. महाराष्ट्र मेरीटाईम बोर्ड यांच्याकडून वाळू गट व वाळूसाठा यांची माहिती प्राप्त होताच सन २०१५-२०१६ या वर्षाकरीता ड्रेझरद्वारे वाळू उत्खननासाठी लिलाव प्रक्रियेची कार्यवाही सुरु होईल. सन २०१५-२०१६ या वर्षाकरीता हातपाटी/डूबीद्वारे वाळू उत्खननासाठी रायगड जिल्ह्यात २८ परवाने देण्यात आलेले आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईतील दामू नगर झोपडपट्टीतील आपत्तीग्रस्तांना
आर्थिक मदत देण्याबाबत**

(२१) * १६८९४ श्री.माणिकराव ठाकरे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.शरद रणपिसे : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील दामू नगर झोपडपट्टीला दिनांक ७ डिसेंबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास हजारो झोपड्या नष्ट झाल्या होत्या या आपत्तीग्रस्तांना मा.मुख्यमंत्री यांनी जाहीर केलेली २५ हजार रुपयांची आर्थिक मदत मिळाली नसल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून या आपत्तीग्रस्तांना आर्थिक मदत देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (१) व (२) दिनांक ७.१२.२०१५ रोजी दामूनगर-भीमनगर झोपडपट्टीस लागलेल्या आगीत सुमारे १२१९ झोपड्या जळाल्या असून यापैकी १२०६ कुटुंबियांना प्रती कुटुंब रु.२५,०००/- याप्रमाणे आर्थिक मदत देण्यात आली आहे. उर्वरित १३ कुटुंबियांपैकी ०३ कुटुंब जागेवर रहात नसल्याने, ०५ कुटुंबियांचे दुबार पंचनामे झाल्याने व ०५ कुटुंबांचे अंशतः नुकसान झालेले असल्याने धनादेशाचे वाटप करण्यात आलेले नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बीड जिल्ह्यातील वीज अपघातात मृत्यू पावलेल्यांच्या
वारसांना आर्थिक मदत देण्याबाबत**

(२२) * १७५६६ श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.धनंजय मुंडे :

सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) महावितरण मधील अधिकारी/कर्मचारी यांच्या हलगर्जीपणामुळे मौजे गंडेवस्ती, चोरपूरी (ता.गेवराई, जि.बीड) येथील हिराबाई मासरोती शिंदे या महिलेचा अपघाती मृत्यू झाल्याचे विद्युत निरीक्षकांनी त्यांच्या चौकशी अहवालात दिनांक २ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी नमूद केले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, बीड जिल्ह्यात मागील वर्षभरापासून विद्युत अपघातात किती मनुष्यहानी झाली, अशा प्राणांतिक अपघाताच्या तांत्रिक चौकशीसाठी विद्युत निरीक्षकांकडून होत असलेल्या विलंबाबाबत महावितरण संबंधितांविरुद्ध कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले,
- (४) असल्यास, तदनुसार जबाबदार अधिकारी/कर्मचारी यांच्याविरुद्ध कारवाई करण्याबाबत तसेच, अपघातात मृत्यूमुखी पडलेल्या महिलेच्या वारसांना मदत करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे कोणती आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे : (१) होय.

- (२) बीड जिल्ह्यात २०१५-१६ या वर्षात एप्रिल, २०१५ ते फेब्रुवारी, २०१६ पर्यंत एकूण २६ मानवी विद्युत प्राणांतिक अपघात झाले. विद्युत निरीक्षक, बीडमार्फत सर्व विद्युत अपघातांची तांत्रिक चौकशी वेळेवर करण्यात आली असून त्यास विलंब झालेला नाही. त्यांच्याविरुद्ध कार्यवाही करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.
- (३) सदर प्रकरणी विद्युत निरीक्षक, बीड यांनी चौकशी केली असून सदर अपघातास्थळावरील ११ के.व्ही. कृषीपंप वाहिनीचा आर फेज संवाहक तुटून सदर ११ के.व्ही. वाहिनीच्या खालून ओलांडून जात असलेल्या व अनधिकृतपणे वीजभारीत केलेल्या कृषीपंप लघुदाब वाहिनीवर पडल्यामुळे ती विद्युत भारीत होऊन त्याच्या संपर्कात मृतक श्रीमती हिराबाई शिंदे आल्यामुळे त्यांना विद्युत धक्का बसून प्राणांतिक अपघात झाला.

(४) याप्रकरणी सखोल चौकशी करण्याच्या सूचना महावितरण कंपनीस देण्यात आल्या आहेत. सदर मयत व्यक्तींच्या वारसांना महावितरण कंपनीकडून तातडीने आर्थिक मदत रु.२०.०००/- (वीस हजार) दिनांक ११.६.२०१५ रोजी देण्यासाठी महावितरणचे अधिकारी गेले असता वारसांनी ती स्वीकारली नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

हिंगोली जिल्ह्यात वीज पुरवठा सुरळीत करण्याबाबत

(२३) * १८३६५ श्री.सुभाष झांबड, श्री.हरिसिंग राठोड : सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हिंगोली जिल्ह्यात रब्बी पिकाला पाणी देण्यासाठी शेतक-यांच्या कृषीपंपाला आवश्यक दाबाचा वीज पुरवठा होत नसल्याने कमी दाबाच्या वीज पुरवठ्यामुळे कृषीपंपासोबच रोहित्र जळण्याचे प्रमाण वाढले असल्याचे माहे नोव्हेंबर, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, रोहित्राची वाहतूक करण्यासाठी शेतक-याला खर्च देण्याची मा.ऊर्जा मंत्री यांनी घोषणा केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार याठिकाणी वीजपुरवठा सुरळीत करण्याबाबत तसेच मा.ऊर्जा मंत्री यांनी केलेल्या घोषणेची प्रतिपूर्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) होय, हे खरे आहे.

हिंगोली मंडळ कार्यालयांतर्गत हिंगोली उपविभागामधील जळालेल्या रोहित्राची वाहतूक करणेकरिता एका एजन्सीला कंत्राट देण्यात आलेले आहे. काही अपवादात्मक परिस्थितीत जर ग्राहकांनी रोहित्राची वाहतूक केली असेल तर वाहतूक खर्चाची प्रतिपूर्ती स्थानिक पातळीवरून करण्याबाबत महावितरण कंपनीकडून सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नाशिक जिल्ह्यातील गारपीटग्रस्त शेतकऱ्यांना मदत करण्याबाबत

(२४) * १६४६६ श्री.जयवंतराव जाधव : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नाशिक जिल्ह्यात माहे एप्रिल, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान गारपीट झाल्याने गारपीटग्रस्तांना मदतीसाठी जिल्हा प्रशासनाने दिनांक २६ जून, २०१५ रोजी विभागीय आयुक्तांमार्फत शासनास पाठविलेला प्रस्ताव शासनाकडे प्रलंबित आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रस्तावास मंजूरी देऊन गारपीटग्रस्त शेतकऱ्यांना मदत देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (१) होय.

- (२) सदर प्रस्तावास शासन निर्णय दिनांक ११.२.२०१६ अन्वये राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीच्या सुधारित दरानुसार मान्यता देण्यात आली असून, शासन निर्णय दिनांक ११.३.२०१६ अन्वये निधी वितरित करण्यात आला आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई परिसरातील खाडी, तलाव, कालवे स्थानिक
 मच्छीमारांना अनुदान देण्याबाबत**

(२५) * १६५५७ श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय मत्स्य व्यवसाय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) शासनाच्या धोरणांचा व अनुदानाचा फायदा मिळण्यासाठी खाडीतील तलाव व कालवे यांचे मालकी हक्क स्थानिक मच्छीमारांच्या स्वाधीन करणेबाबत नवी मुंबई परिसरातील मच्छीमारांनी माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान शासनाकडे मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने स्थानिक मच्छीमारांना मालकी हक्काने वा लिलाव पद्धतीने खाडी, तलाव व कालवे देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (१) नाही, हे खरे नाही.

- (२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
-

**मौजे केकतपांगरी (ता.गेवराई, जि.बीड) शिवारातील शासकीय
जमीन औद्योगिक वसाहतीकरिता संपादित करण्याबाबत**

(२६) * १७५७९ श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.धनंजय मुंडे :

सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मौजे केकतपांगरी (ता.गेवराई, जि.बीड) शिवारातील शासकीय जमीन औद्योगिक वसाहतीकरिता जमीन सर्वांकष योग्य असल्यामुळे संपादित करण्याची मागणी सरपंच व ग्रामस्थांनी दिनांक २४ ऑगस्ट, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास शासनाकडे केली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी जिल्हाधिकारी, बीड यांनी तहसिलदार, गेवराई यांना दिनांक १४ ऑक्टोबर, २०१५ रोजी मौजे केकतपांगरी शिवारातील जमिनीचे भुसंपादन करण्याबाबत कळविले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, केकतपांगरी शिवारातील जमिनीच्या भुसंपदानाबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (१) होय, अशा स्वरूपाचे निवेदन जिल्हाधिकारी, बीड यांना प्राप्त झाले आहे.

(२) प्रस्तुत निवेदन जिल्हाधिकारी, बीड यांनी तहसिलदार, गेवराई, जि.बीड यांचेकडे दिनांक १४/१०/२०१५ च्या पत्रान्वये पुढील आवश्यक कार्यवाहीसाठी पाठविले आहे.

(३) सरपंच, ग्रामपंचायत, केकतपांगरी, ता.गेवराई व ग्रामस्थ यांचे दिनांक २४/८/२०१५ चे निवेदन उद्योग विभागाकडे उचित कार्यवाहीसाठी अग्रेषित करण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

उत्तमसिंग चव्हाण
सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद

मुद्रणपूर्व सर्व प्रकिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर करण्यात आली आहे.
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.